

Lääne-Viru maakonnas Haljala vallas Koolimäe külas Metsaheinamaa kinnistu eraldisel 1 sanitaarraie ja eraldisel 5 aegjärgse raie keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise

1. OTSUSTUS

Lähtudes 13.05.2025 esitatud metsateatistest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lg 1 p 2, § 6 lg 2 p 22 ja lg 4, § 9 lg 1, § 11 lg-d 2 ja 8¹, metsaseaduse (MS) § 41 lg 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lg 1 ja § 15 p 8 ning keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded”, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1 Jätta algatamata Lääne-Viru maakonnas Haljala vallas Koolimäe külas Metsaheinamaa kinnistu (registriosa nr 17600450, katastritunnus 88703:001:2893) eraldisel 1 sanitaarraie ja eraldisel 5 aegjärgse raie keskkonnamõju hindamine (KMH).

1.2 Täiendavad keskkonnameetmed lisaks õigusaktidest tulenevatele nõuetele ei ole vajalikud.

1.3 Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1 Osaühing KARO METS (registrikood 11422840) volitatud esindaja Jano Lepik esitas 13.05.2025 Keskkonnaametile metsateatised, millega kavandatakse Metsaheinamaa kinnistu eraldisel 1 sanitaarraiet 0,59 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 60 tm ja eraldisel 5 aegjärgset raie 0,73 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 50 tm. Metsateatised on registreeritud metsaressursi arvestuse riiklikus registris (metsaregister) nr-tega 50001130128 ja 50001130131.

Kavandatav raieala paikneb Natura 2000 võrgustikku kuuluvatel **Lahemaa looduslal** ja **Lahemaa linnualal** ning siseriiklikult kaitse alla võetud **Lahemaa rahvuspargi Lahemaa piiranguvööndis**, kus on kaitsekorra aluseks Vabariigi Valitsuse 19.02.2015 määrus nr 18 „Lahemaa rahvuspargi kaitse-eeskiri” (edaspidi kaitse-eeskiri).

2.2 Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu selle kohta, kas kavandatav tegevus on olulise keskkonnamõjuga või mitte ning otsustab KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJS § 3 lg 1 p 2, § 6 lg 2 p 22, § 6¹ lg 3, § 7 p 4, § 9 lg 1, § 11 lg-d 2 ja 4, MS § 41 lg 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lg 1 ja § 15 p 8). KMH vajalikkuse üle otsustamisel lähtutakse KMH eelhindangust (KeHJS § 6 lg 2 p 22, § 11 lg 2³). Eelhindang lisatakse KMH algatamise või algatamata jätmise otsusele (KeHJS § 6 lg 2 p 22, § 11 lg 4). Keskkonnaamet lähtus otsuse tegemisel KeHJS § 11 lg 2 sätestatud tähtajast.

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJS § 6¹ lg 3). Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lg 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded”.

3.1 Kavandatav tegevus

3.1.1 Tegevuse iseloom ja maht

Sanitaarraie on kavandatud 0,59 ha suurusel alal keskealise metsa arenguklassi kuuluvas kuusikus hinnangulise raie mahuga 60 tm. Sanitaarraie on hooldusraie, mille eesmärgiks on nakkusallikaks olevate või kahjurite paljunemist soodustavate puude, samuti ohuallikat mittekujutavate surevate või surnud puude metsast eemaldamine ning selle tegemine ei tohi ohustada elustiku mitmekesisust (MS § 28 lg 7 p 3, § 31 lg 3). Sanitaarraie korras raiuda lubatud puud on loetletud metsa majandamise eeskirja¹ §-s 7.

Aegjärgne raie on kavandatud 0,73 ha suurusel alal küpse metsa arenguklassi kuuluvas sanglepa enamusega puistus hinnangulise raie mahuga 50 tm. Aegjärgne raie on uuendusraie, mida tehakse, et võimaldada metsa uuendamist või uuenemist Aegjärgse raie korral raiutakse uuendamisele kuuluvas metsas puid hajali üle raielangi kahe või enama raiejärguna (MS § 28 lg 4 p 1, MS § 28 lg 6, MS § 30 lg 2).

Looduskaitseaduse (LKS) § 14 lg 6 sätestab, et kaitstaval loodusobjektil tuleb valik- ja turberaie tegemisel arvestada sama seaduse lisas sätestatud tingimustega, kui kaitse-eeskiri ei sätesta teisiti. LKS lisa „Valik- ja turberaie tingimused kaitstava loodusobjekti ning ranna ja kalda piiranguvööndis” p 2 kohaselt ei tohi 45–64 protsendilise algtäiusega puistu esimese rinde täiust aegjärgse raie I järguga viia madalamale kui 30%. Metsaheinamaa kinnistu kehtivate metsa inventeerimisandmete (registreeritud 14.05.2021) kohaselt on eraldise 5 puistu esimese rinde täius 56%, mistõttu ei tohi puistu esimese rinde täius raie käigus langeda alla 30%.

Kuna turberaie (sh aegjärgne raie) tehakse loodusliku uuenduse saamiseks vana metsa turbe all ja noorte puude kasvutingimuste parandamiseks, siis tuleb raie käigus säilitada maksimaalselt olemasolev järelkasv.

3.1.2 Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega

Metsaheinamaa kinnistu asub Lääne-Viru maakonnas Haljala vallas. Kavandatav raieala jääb alale, kus kehtib Vihula Vallavolikogu poolt 13.08.2003 määrusega nr 19 vastu võetud Vihula valla üldplaneering² (üldplaneeringu kehtestamise ajal asus maaüksus Vihula vallas), millega alale raiepiiranguid ei ole sätestatud.

3.1.3 Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

¹ Keskkonnaministri 27.12.2006 määrus nr 88 „Metsa majandamise eeskiri”.

² Kättesaadav: <https://www.haljala.ee/vihula-valla-uldplaneering>

Kavandatava tegevuse eesmärk on võimaldada taastuvate loodusressursside (puit) kasutust. Kavandatava raie käigus taastumatuid loodusressursse kasutusse ei võeta. Metsatööl metsakaitse (veerežiim, ökosüsteem, pinnas) tagamine on reguleeritud metsa majandamise eeskirja §-s 19 sätestatuga.

3.1.4 Tegevuse energiakasutus

Energiakasutus raietööl on masinate kütuse tarbimine.

3.1.5 Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Nõuetele vastava tehnika kasutamisel ei kaasne raietööl saasteainete heidet pinnasesse, vette või välisõhku. Valguse, kiirguse ja lõhnareostust tegevusega teadaolevalt ei kaasne, samuti ei põhjusta tööde läbiviimine norme ületavat vibratsiooni või müra.

3.1.6 Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Raietöödega ei kaasne jäätmete teket. Metsamajandusjääke ehk raidmeid ei käsitleta jäätmetena.

3.1.7 Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Raietööl on keskkonnamõju põhjustavate avariide esinemine ebatõenäoline, raietöid teostatakse tehnilistele nõuetele vastavate masinatega.

3.1.8 Tegevuse seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel

Raietöödega ei kaasne suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

3.2 Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1 Olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Metsaheinamaa kinnistu sihtotstarve on 100% maatulundusmaa ja see asub hajaasustuspiirkonnas.

Kavandatavate raiete mõjualas (milleks on kuni 30 m)³ on 03.06.2025 registreeritud harvendusraie sama kinnistu eraldisel 2 (0,07 ha suurusel alal hinnangulise raiutava mahuga 5 tm) ja aegjärgne raie eraldisel 8 (1,1 ha suurusel alal hinnangulise raiutava mahuga 49 tm), mis paiknevad samuti Lahemaa rahvuspargis ning Lahemaa looduslal ja Lahemaa linnualal.

Raietega maakasutust ei muudeta, metsamaa kõlvik säilib ja ala jääb jätkuvalt kasutusse metsamaana.

³ Runnel, K. 2021. RMK rakendusuuring „Kaitstavate metsafragmentide eesmärgipärasuse suurendamine”. https://media.rm.k.ee/files/Rakendusuuring_Metsafragmentid_lopparuanne_R1.pdf

3.2.2 Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

Raiealal ei esine taastumatuid loodusvarasid. Raieala asub alaliselt (keskmiselt) liigniisketel gleimuldadel. Eraldis 1 asub jänesekapsa-mustika kasvukohatüübis ja seal kasvab keskealise metsa arenguklassi kuuluv kuusik ning eraldis 5 asub tarna-angervaksa kasvukohatüübis ja seal kasvab küpse metsa arenguklassi kuuluv sanglepa enamusega puistu.

3.2.3 Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Kavandatavatest raietest otseselt mõjutatud piirkond on ala, kus raietööd läbi viiakse. Kavandatava raiealaga piirnevatel aladel võib esineda ajutisi häiringuid, kuid need ei mõjuta keskkonna vastupanuvõimet. Raiet kavandatakse metsamaastikus, alal ei ole erilist tähelepanu vajavaid pinnavorme.

Raieala ei paikne märgalal, kuid eraldis 5 asub Koolimäe oja kalda piiranguvööndis, jäädes 0,21 ha ulatuses ka veekaitsevööndisse. Kalda piiranguvööndis asuvate metsade kaitse eesmärk on vee ja pinnase kaitsmine ning puhketingimuste säilitamine (LKS § 37 lg 2). Veekogu kalda või ranna erosiooni ja hajuheite vältimiseks on veekogu kaldal või rannal veekaitsevöönd (veeseaduse (VeeS) § 118 lg 1). Kalda piiranguvööndi laius on Koolimäe ojal 50 m ja veekaitsevööndi ulatus 10 m (LKS § 37 lg1 p 3 ja VeeS § 118 lg 2 p 2).

Lahemaa rahvuspark kuulub Natura 2000 võrgustikku kuuluvate Lahemaa linnuala ja Lahemaa loodusala koosseisu. Lahemaa piiranguvööndi kaitse-eesmärk on pärandkultuurmaastiku, sealhulgas pärandmaastiku, asustusstruktuuri, taluarhitektuuri, miljööväärtuste, ajaloolis-kultuurilise väärtusega hoonete ning loodusdirektiivi⁴ elupaigatüüpide, kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse (kaitse-eeskirja § 18 lg 2). Tingimused metsa majandamisele piiranguvööndis on sätestatud kaitse-eeskirja §-s 22.

Eraldisel 5 kavandatava raieala mõjualas (milleks on kuni 30 m) Koolimäe oja vastaskaldal ja eraldisega lõunast piirneval alal on Eesti looduse infosüsteemi (EELIS) andmetel registreeritud loodusdirektiivi I lisas nimetatud elupaigatüüp vanad loodusmetsad (*9010) (metsaelupaik). Eraldise 1 mõjualasse jääb Lahemaa rahvuspargi Koolimäe sihtkaitsevöönd ja eraldise 5 mõjualasse Kõrve sihtkaitsevöönd.

Kultuuriväärtuseid raiealal ei leidu.

Kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

3.2.4 Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

⁴ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ, looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:01992L0043-20070101&from=EN>

Tervisemõjud saavad tekkida lähtuvalt mõjuallikast järgmistes valdkondades: müra, vibratsiooni ja välisõhu saastega kaasnevad tervisemõjud, joogivee kvaliteet ja kättesaadavus. Metsakasutusõiguse kitsendused, mis on seatud avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsa kasutamiseks, on sätestatud MS §-s 35. Kavandatava raiega selliseid mõjusid ei kaasne.

3.3 Hinnang keskkonnamõju olulisusele (mõju suurus, ulatus ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus, mõju avaldumise tõenäosus ja aeg, mõju tugevus, laad, kestus, sagedus, pöördumus ja piiriülesus)

Alljärgnevalt on toodud kavandatavate raiete keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

Kavandatavate raiete mõju keskkonnaelementidele:

Kaitse-eeskirja järgi on puidu kokku- ja väljavedu keelatud külmumata pinnaselt. Kaitseala valitseja (kaitse-eeskirja § 4 kohaselt Keskkonnaamet) võib seda lubada juhul, kui pinnas võimaldab (kaitse-eeskirja § 22 lg 3).

Vesi – raieala eraldisel 8 piirneb Koolimäe ojaga, asudes osaliselt ka veekaitsevööndis (ulatus VeeS § 118 lg 2 p 2 kohaselt 10 m). VeeS § 119 p-ide 2 ja 6 kohaselt on veekaitsevööndis keelatud puu- ja põõsarinde raie Keskkonnaameti nõusolekuta, välja arvatud maaparandussüsteemi ehitamiseks ja hoiuks, ning pinnase kahjustamine ja muu tegevus, mis põhjustab veekogu ranna või kalda erosiooni või hajuheidet. Raiealalt raiutakse puistu harjusalt hõredamaks, puistu ülarinne säilib, raie mõju ojale ja veerežiimile ei ole oluline. Veega seotud Natura kaitse-eesmärke ja muid alal esinevaid veega seotud kaitsealuseid loodusobjekte alal ei esine, seega raietööd neid ei kahjusta.

Välisõhk ja kliima – kavandatavatel raietel ei ole olulist mõju välisõhule ja kliimale, üksikud raied eraldi ei takista kliimaeesmärkide saavutamist.

Maastik ja looduslik mitmekesisus – raied on kavandatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele (sh koosõlas rahvuspargi kaitse-eeskirjaga). Eraldisel 5 raiutakse puistu ühtlaselt hõredamaks, kusjuures puistu täiust ei tohi viia alla LKS lisas toodud alammäära, mis antud juhul on 30%. Eraldisel 1 eemaldatakse kahjustatud puud, seejuures puistu I rinne säilib. Seega raied ei mõjuta eelduslikult oluliselt maastikuilmet ega looduslikku mitmekesisust.

Elanikkonnale, inimese tervisele, heaolule ja varale, kultuuripärandile ja kaitstavatele loodusobjektidele ning nende omavahelistele seostele – kavandatavad raied neid elemente oluliselt ei mõjuta, raie on kavandatud 1,32 ha suurusel alal hinnangulise raiemahuga 110 tm (koos 30 m mõjualas kavandatud harvendus- ja aegjärgse raiega kokku 2,49 ha suurusel alal hinnangulise raiemahuga 163 tm), raietööde tegemisel ei suurene ümbruskonna liikluskooormus. Raietööde mõju on lokaalne, elanikkonda ei mõjuta.

Raie teostamisel avalduvad võimalikud mõjud eelkõige tööde tegemise ajal. Kavandatav raie on ühekordse lühiajalise mõjuga, kestusega umbes üks kuu. Kavandatava tegevusega ei kaasne piiriülest mõju.

3.3.1 Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

3.3.1.1 Natura 2000 ala kaitse-eesmärgid ja nende kirjeldused

Raie on kavandatud Lahemaa loodusala ja Lahemaa linnualal. Alade kaitse-eesmärgid on loetletud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korralduse nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri” lisa 1 p 1 alap-s 24 ja p 2 alap-s 167.

Eelhindangu tulemusel selgub, kas tegevusega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärgile. Käesoleval juhul ei ole tegevus otseselt vajalik Lahemaa loodusala ega Lahemaa linnuala kaitse-eesmärkide saavutamiseks.

Loodusdirektiivi artikkel 6 lg 1 kohustab liikmesriike kehtestama erikaitsealade suhtes meetmed, mis vastavad aladel esinevate metsaelupaikade ökoloogilistele vajadustele. Sama direktiivi artikkel 6 lg 2 kohustab vältima elupaikade halvenemist ja oluliste liikide häirimist. Euroopa Komisjoni Natura 2000 alade kaitsekorralduse juhendi⁵ järgi tuleb elupaikade halvenemisenähtude käsitleda olukorda, kui väheneb elupaigatüübi pindala sellel alal või kui halvenevad elupaiga kaitsestaatus pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur võrreldes nende esialgse (Natura võrgustiku liitumise hetke) või taastatud seisundiga.

LKS § 69 kohaselt korraldatakse Natura 2000 alade kaitset siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaudu ehk eespool viidatud erinõuded tuleb tagada, rakendades nende alade kaitsekorda. Seal hulgas tuleb neid arvesse võtta metsateatiste menetlemisel.

Metsaelupaikade seisund ei ole loodusdirektiivi rakendamise aruande⁶ järgi valdavas osas soodne. See viitab sellele, et metsaelupaikade pindala ja või seisund on võrreldes esialgse seisundiga vähenenud. Seega, vältimaks elupaikade seisundi jätkuvat halvenemist, tuleb tagada, et ühegi hetkel teadaoleva elupaiga pindala ja seisund selleks moodustatud erikaitsealadel ei väheneks.

3.3.1.2 Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 alale

Kavandataval raialal ei ole Lahemaa loodusala kaitse-eesmärgiks olevaid loodusdirektiivi metsaelupaigatüüpe, kuid raiala 30 m mõjualas on registreeritud Lahemaa loodusala kaitse-eesmärgiks oleva loodusdirektiivi I lisas nimetatud elupaigatüübile *9010 (vanad looduspõõsad; edaspidi ka metsaelupaik) vastavad alad. Kuivõrd raieid ei tehta metsaelupaigas ning piirneval alal teostatavate raiete käigus puistu ülarinne säilib, siis elupaigatüüpide pindala ei vähene, samuti ei halvene elupaikade kaitsestaatus pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur. Puistu raiumine kavandataval raialal ei mõjuta 30 m mõjualas asuvaid elupaiku negatiivselt.

Kokkuveoteede asukohta ei ole määratud, kuid antud juhul on metsamaterjali kokkuvedu võimalik teostada mööda raialasid ilma metsaelupaiku läbimata. Metsaelupaikade kahjustamine ei ole lubatud.

Kavandataval raialal ja selle 30 m mõjualas ei ole registreeritud lisaks eespool käsitletule muid Lahemaa loodusala ja Lahemaa linnuala kaitse-eesmärkideks olevaid loodusdirektiivi

⁵ Natura 2000 alade kaitsekorraldus. Elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 sätted (2019/C 33/01)lk 21-22.)
[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125\(07\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125(07)&from=EN)

⁶ Loodusdirektiivi rakendamise aruanne. Allikas:

http://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=ee/eu/art17/envxtxasa/EE_habitats_reports-20190725-083848.xml&conv=589&source=remote

elupaigatüüpe ega liikide elupaiku. Kuna tegemist on raietega, mille käigus puistud säilivad, siis ei mõjuta raied eeldatavasti ebasoodsalt Lahemaa loodusala ja Lahemaa linnuala kaitse-eesmärke ega nimetatud alade terviklikkust, kui raietööde teostamisel järgitakse kehtivate õigusaktide nõudeid (mh tööd tehakse külmunud pinnasega, väljaspool lindude pesitsusaega, raie käigus säilitatakse loodusliku mitmekesisuse elemente).

3.3.1.3 Mõju kaitstavale loodusobjektile

Raied on kavandatud siseriiklikult kaitse alla võetud Lahemaa rahvusparki Lahemaa piiranguvööndis. Mõju rahvusparki kaitse-eesmärkidele, mis kattuvad Lahemaa loodusala kaitse-eesmärkidega, on käsitletud p-s 3.3.1.2 (loodusdirektiivi elupaigatüüp *9010 on kaitse-eeskirja § 1 lg 1 p 2 kohaselt ka Lahemaa rahvusparki kaitse-eesmärgiks).

Eraldisel 1 kavandatava sanitaarraie alaga piirnevale alale, st 30 m mõjualasse jääb Lahemaa rahvusparki Koolimäe sihtkaitsevöönd ja eraldisel 5 kavandatava aegjärgse raie mõjualasse Kõrve sihtkaitsevöönd. Lahemaa rahvusparki Koolimäe ja Kõrve sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on ökosüsteemide arengu tagamine üksnes looduslike protsessidena ning loodusdirektiivi elupaigatüüpide, kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse.

Kuna kavandatavate raiete tegemisel puistu esimene rinne säilib, siis Keskkonnaameti hinnangul ei kahjusta raied kaitseala seisundit. Raie on kooskõlas kehtivate õigusaktidega (Lahemaa rahvusparki piiranguvööndis on turberaie langi suurusega kuni 2 ha lubatud, puidu kokku- ja väljavedu tehakse külmunud pinnasega).

Teisi kaitstavaid loodusobjekte, sh kaitsealuste liikide leiukohti, kavandatavale raiealale ega selle 30 m mõjualasse ei jää.

3.3.2 Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Kavandatavatel raietel ei ole olulist kumulatiivset mõju, sest puistud raiutakse ühtlaselt hõredamaks ja puistute I rinne säilib. Juhul, kui raietööde tegemisel järgitakse õigusaktidega sätestatud nõudeid, siis ei ole raietel olulist mõju. Teadaolevalt ei kavandata raiealal ega selle lähiümbruses muid tegevusi, millega raie mõju võiks kumuleeruda.

Raied on kooskõlas üldplaneeringuga, Lahemaa rahvusparki kaitse-eeskirjaga, LKS-ga ja MS-ga ning muude õigusaktidega, seega eelduslikult olulist koosmõju ei ole.

3.3.3 Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Antud raiete puhul on asjakohased alljärgnevad üldreeglid:

Vastavalt kaitse-eeskirja § 22 lg-le 3 on keelatud puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt. Kaitseala valitseja võib seda lubada juhul, kui pinnas võimaldab.

Metsa majandamise eeskirja § 7 kohaselt võib sanitaarraie korras raiuda:

- 1) surnud puid;
- 2) väliselt nähtava tüvemädanikuga ja tüvemädaniku tekitajate viljakehaga puid;
- 3) puid, millel on juurepessu kahjustusega seotud tugev vaiguvool;
- 4) tüvekahjuritest asustatud puid;

- 5) puid, millel enam kui pool võra on pöördumatult kahjustatud, ja kuiva ladvaga puid;
- 6) puid, millel on põlenud juurekaela piirkond ja selle ümbruses paiknev metsakõdu;
- 7) kuuski, mille koor on puiduni kahjustatud vähemalt 10% ulatuses tüve ümbermõõdust ja teiste liikide puid, mille koor on kahjustatud vähemalt 30% ulatuses tüve ümbermõõdust;
- 8) tormiheidet, tormimurdu ja tormi vaalitud puid ning lumemurdu ja lume vaalitud puid;
- 9) oma ülesande täitnud seemnepuid, mis ei ole säilikuud. Seemnepuude ülesanne loetakse täidetuks, kui raiesmik on uuenenud;
- 10) teisi metsata metsamaal või noorendikus paiknevaid üksikpuude rinde puid, mis pole säilikuud;
- 11) püüdispuudena metsa jäetavaid puid.

Sanitaarraie hinnangulise mahu täitumisel tuleb raie jätkamiseks esitada uus sanitaarraie metsateatis.

Lähtuvalt LKS § 14 lg-st 6 ja LKS lisast „Valik- ja turberaie tingimused kaitstava loodusobjekti ning ranna ja kalda piiranguvööndis” ei tohi eraldisel 5 aegjärgse raiega viia puistu esimese rinde täiust madalamale kui 30%.

Tulenevalt VeeS § 119 p-dest 2 ja 6 on Koolimäe oja veekaitsevööndis keelatud alusmetsa ja põõsarinde eemaldamine, raidmete jätmine veekaitsevööndisse ja veekogusse ning mootorsõidukitega kallaste kahjustamine, veekogust läbisõitmine ja rööbaste tekitamine.

LKS § 55 lg-st 6¹ lähtuvalt on keelatud looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine ning tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal. Lindude pesitsemise tippaeg on aprilli keskpaigast suve keskpaigani.

Metsa majandamisel Lahemaa rahvusparki piiranguvööndis tuleb säilitada koosluse looduslik tasakaal ning liigiline ja vanuseline mitmekesisus (kaitse-eeskirja § 22 lg 2). MS § 28 lg 7 p 3 sätestab, et sanitaarraie tegemine ei tohi ohustada elustiku mitmekesisust. Keskkonnaamet soovib säilitada olemasolul osa surnud ja surevad puid, jalal seisvaid puutüükaid, õõnsuste, lõhede või lennuavadega ning väga suure rinnasdiameetriga (üle 40 cm) ja ebatavalise kasvuga puid ning lamapuitu, mis võimaldavad leida elu- ja toitumispaiku erinevatele linnu-, putuka- ja seeneliikidele, suurendades seega ka liigilist ja vanuselist mitmekesisust.

Metsaelupaikade kahjustamine ei ole lubatud.

Metsa kokkuveoteede, laoplatsti, raielankide raidmetest puhastamise viisid ja kord on kehtestatud metsa majandamise eeskirjaga.

Töökohas peab olema varustus reostuse eemaldamiseks.

3.4 Eelhinnangu järelendus

Kavandataval raiel ei ole olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele, kaitstavatele loodusobjektidele ega kultuuripärandile ning tegevus ei kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Ebasoodsad mõjud Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud. Keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik, sest:

1. On välistatud, et tegevus avaldab ebasoodsat mõju Lahemaa linnuala ja Lahemaa loodusala, mis kuuluvad Natura 2000 alade võrgustikku, kaitse-eesmärkidele ja alade terviklikkusele.

2. Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhu saastatuse osas, vibratsioon eeldatavalt puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.

3. Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariiolukordi või suurõnnetusi.

4. Tööde tegemisel keskkonnakaitsenõuetele vastavalt on avariiolukordade esinemine vähetõenäoline.

4. ÄRAKUULAMINE

Eelhindamise otsus on koos metsateatise otsusega metsaregistris ning avalikustatakse väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

Eelhinnangu koostaja:

Mare Rennel
metsahoiu vanemspetsialist
metsaosakond